

Jordi Lara, tot desafiant la pressió del sistema

L'autor torna a l'actualitat amb "Mística conilla", vuit anys després de l'aclamat "Una màquina d'espavilar ocells de nit"

Esteve Plantada / Nació Digital

Vuit anys després de la publicació d'*Una màquina d'espavilar ocells de nit*—"tot un hit del panorama literari català", com subratlla l'editor Josep Cots—, Jordi Lara torna a l'actualitat amb *Mística conilla* (Edicions de 1984). Tot aquest temps, però, no ha comportat una recessió creativa de l'autor osonenc, sinó més aviat al contrari, tal com demostra una interessant activitat a través de video-poemes i del film *Ventre blanc* (2011), del qual n'és el director, guionista i músic.

Malgrat la diversitat de gèneres, plataformes i temes, totes les obres de Jordi Lara (Vic, 1968) tenen en comú que transiten per marges i vorals, i que es fixen en perdedors que estan contents de ser-ho. Des d'una extrema minuciositat, amb un punt d'ironia, humor i melancolia, *Mística conilla* esdevé una evocació de la maduresa, a diferència d'*Una màquina d'espavilar ocells de nit* (l'evocació de joventut) i de *Ventre blanc* (l'evocació d'infantesa). "La darrera obra viu als llimbs, a mig camí de la joventut i la vellesa, de la ficció i la realitat", explica l'escriptor.

L'evasió dels perdedors

El llibre conté set relats —pràcticament, novel·les breus— on hi ha soterrats un munt de temes constants, com ara l'evasió. "A la literatura contemporània es posa molt d'èmfasi en l'astorament de l'individu —raona—. A mi, em crida l'atenció aquella gent que sap escapolar-se de la pressió del sistema, i que ho fa potser sense adonar-se'n. Això els condemna a una certa marginalitat, però també els fa més lliures", emfatitza. "A mi em fascinen aquests personatges, perquè em permeten subvertir la realitat i la ficció".

"Literàriament no hi ha res millor que ser un lector content i enganyat, pel que fa a la fabulació", manifesta Lara. Al llibre, de fet, ja afirma que "la vida és una broma". "Sí, però no amarga, sinó creativa", puntualitza. "Vaig aprendre a tocar el bandoneó només per conèixer el submón del tango a Barcelona", confessa. Són molts els universos que convergeixen en l'autor, fent que sigui una mena de dèria personal, vital i creativa. "En literatura, tots els istmes i militàncies fan més aviat angúnia", rebla, mentre afegeix que "un autor ha de ser una mirada oberta sense cap mena de prejudicis". Aquesta és la veritable modernitat. "És el sistema qui vol posar-nos una etiqueta".

"L'art és una superació constant d'un mateix —proclama—. M'agrada l'avantguarda com una actitud íntima, privada". Lara sap, també, que enfrontar-se als propis límits porta a un buit, a un abisme. "I no hi ha pitjor derrota que la de la batalla contra un mateix", sentència. En aquest sentit, l'autor té molta cura del ritme de la llengua, un element que

el distingeix d'altra mena d'obres. "A la literatura de consum, els llibres acaben esdevenint guions cinematogràfics amb acotacions. Només es vol comunicar una trama. Però jo tinc una responsabilitat cap al lector: li haig d'oferir una experiència plena". Una mirada diferent i insubornable que mostra el màxim dels respectes possibles envers els lectors.